

HAPAX

Szegedről kiinduló online folyóirat

EGY ÉRETT FILOZÓFUS VAJON MILYEN KÖNYVET ÍR?

2012/10/06 · · ·

A könyvbemutató furcsa mód a könyv borítójának értelmezésével kezdődött. De miért? Sorban kiderül minden: világossá válik, hogy a jelek jelentéshordozók. A kép a borítón, a kiadó, a cím, mind-mind előzetes jelentéstartalommal és kulturális kóddal rendelkezik, a Kalligram kiadónál jelent meg a mű. Ezek kimondatlanul is informálnak minket, ez a mögöttes világ rejtejele.

Innentől beindul egy furcsa nyomozás, ahol Gyenge Zoltán szerző a saját nyomába ered. Kierkegaard ismeretlen kézírata szolgáltatja az apropót, hogy elinduljunk abban a labirintusban, amely vagy szolgál egzakt válasszal, vagy nem, hogy parafrazeáljam Kierkegaard egy művének címét. Magas labda, de ne vegyük félvállról a dolgot! Itt egy új mű, ami kitarja előttünk az (ön)értelmezés kapuját. A mű tele van zárrakkal, amelyekhez ki-ki maga találhatja meg a kulcsot. Izgalmas továbbá azért is, mert a rejtett tartalmak esetében megengedi a szerző, hogy többféle válasszal éljünk, és mintegy antitézisként el is vethessük azokat. Érdekessége még a kötetnek, hogy a konkrét tartalmak mellett, interpretációs lehetőségként még az is belekerült a könyvbe, ami írott formában egyébként nincs is benne. Maga a szerző említett rá példát, felhozva Morus Tamás esetét, aki kivégzését várva cellájában maga megírta vagy lediktálta lányának utolsó alkotását. Ebben Morus a társadalmi viszonyokat ostromozta, és egyéb visszasságok felett elmélkedett, mindezt úgy, hogy két magyar nemes párbeszédese formájában örökítette ránk, akik a mohácsi csatavesztés után társalognak a jelenlegi aggasztó helyzetről. Ezt persze úgy hivatkozta Morus, hogy egy latinból franciára fordított változatot fordított angolra. A módszerben csak az a lényeg, hogy visszakövethetetlen legyen, és hogy általa a szerző saját gondolatait tolmácsolhassa úgy, mintha más gondolatait adná csak közre fordításban. Ezzel esélyt teremt arra, hogy műve fennmaradjon, és a személyét övező interperszonális kapcsolatok előítéletei ne befolyásolják a mű megítélését.

KALLIGRAM

Pszeudo
Kierkegaard

A megfordult világ

Ismeretlen Kierkegaard-kézirat

Közreadja
Gyenge Zoltán

Ezt érhetjük tetten Gyenge munkájában is, amelyben van egy olyan plusz csavar, hogy ténylegesen van a birtokában egy eddig ismeretlen Kierkegaard-kézirat, de hogy az hol kezdődik, és hol vált át saját gondolatainak kifejtésébe, a szerző azt már az olvasóra bízta. Így létrejön egy többszörös tükröződés, olyan formán, hogy van egy tükör, amelyet a szerző tart a kezében, és abban szemlél egy másik tükört, amelyet pedig Kierkegaard tart, és az ő világa látható benne. Ez a többszörös reflexió egyszerre engedi látni Gyenge Zoltán világát, Gyenge Zoltán világán keresztül Kierkegaard világát, úgy, hogy közben ráébreszt minket, mindezt a saját világszemléletünkön keresztül látjuk mi is. Szinte végtelenül izgalmas a játék. Aki ezek után rohanna, hogy beszerezze és elolvassa a könyvet, annak segítségül megírom a címét is, hogy az objektív világnak is hasznát vehesse: *Pszeudo Kierkegaard: A megfordult világ*, közreadja: Gyenge Zoltán.

Gyenge Zoltán még számos kiváló észrevételt és műhelytitkot osztott meg velünk a Grand Cafében csütörtök este, de a saját szubjektív szűrőm mindössze ennyit volt képes maradandóan elraktározni. Ezért aztán, ha el akarjuk kerülni azt a csapást, hogy a művet az én reflexióimon keresztül kelljen szemlélnie az olvasónak, csak azt javasolhatom: minél előbb vegye kézbe ezt a remek munkát!

Kovács Attila